

Radiniai

Paieška

Naujausi komentarai

- Dainora Kaniaviienė. Eskizai pagal Klarą (1)
KULTŪROS LEIDINIŲ KREIPIMASIS (20)
 Arvydas Šliogeris. Iš „Bulvės metafizikos 2“ (II) (3)
 Poetas, literatūrologas Rimantas Kmita: „Šiuo metu įdomiausia skaityti nebešiuolaikinę lietuvių literatūrą“ (1)
 Gabrielė Labanauskaitė. Vilos Klementinos juokas (I) (1)
 Alina Radčenko. Aliutės Mečys paveikslų „demonai“ arba irrealus realizmas (1)
 Christopher Hitchens. Ginčas dėl karikatūros. Argumentas už religijos išjuokimą (9)
 Regimantas Tamošaitis. Profesorius grįžo namo (3)
 Andrius Jakučius. Kelionė (14)
 Aivaras Veiknys. Treji metai lentpjūvės (16)
 Liutauras Degėsys. Kiekvienąkart, kai Sausio 13-oji, kiekvienąkart susinervuoji... (12)
 Vytautas Landsbergis: „Iš manęs išdygo žolės. / Jos mylėjo vėją“ (6)
 Rolandas Rastauskas. Žvaigždėti akmenys (10)
 Valerija Ema Cukermanienė: „Mano projektas – šimtai...“ (1)
 Elvina Baužaitė. Gyvenimas Paryžiuje ir Vilniuje – koks (7)

2013-10-04 nr. 3443 (2)

Brigita Kazlauskaitė.
 „Salvation“
 Viršeliai

Spėktaklio
 „Correspondances“ scena
 Viršeliai

Iš Lietuvos juvelyrų parodos
 Viršeliai

» 2013-10-04 nr. 3443 » Daile »

Aistė Kisarauskaitė. Lai eina, kas eina

Nuotrauka iš asmeninio archyvo

Užtrūkio dvaras šią vasarą pasitiko ne šiaip atsinaujinęs, bet akindamas naujais baldais, mojuojamas skulptūrų draperijomis, kviesdamas parodomis. Nukirpus baltą kaspiną ant durų, vedančių į prabangiu dekoru šviečiančią salę, suplūde lankytojai galėjo apžiūrėti kas dvejuose metais čia eksponuojamą bendrą Lietuvos juvelyrų parodą. Vaikščiodama tarp vitrinų, kuriose išdėstyti parodos eksponatai, tikiuosi pamatyti žinomą ar naujų įdomių autorių kūrinių, o paprastoji moteriška tuštybė nerimsta, tikėdamasi ką nors ir įsigyti. Po parodos, žinoma.

Su džiaugsmu atradau Solveigos ir Alfredo Krivičių lėlyčių veidukus. Klasika, bet taip malonu juos vėl išvysti. Ar tai konceptuali juvelyrika, ar ta „nešiojamoji“, neverta net svarstyti. Manau, kad abi.

Konceptualios juvelyrikos keliu sukančių Lietuvoje tiek nedaug, humoro jausmą turinčių – taip pat reta, o šie darbai turi ne tik liūdno ironijos sluoksnį. Ir juose stebimas idėjos daugiaplaniškumas – retas svečias lietuvių juvelyrikoje. Kabantys ant prabangaus židinio veidrožlio Indrės Diržienės popieriaus masės gėlių žiedai („Pusanthro metro begalybės“, popieriaus masė, plienas, sidabras) jungia žiedo (popierinio ar tikro) trapumą ir juvelyrikos pretenziją kurti ilgaamžius daiktus, kaip ir pamerkti į gipsą, o vėliau perpjauti Justinos Zymonaitės gėlių žiedai. Spalvoto marmuro ar šlifuto jaspio tekstūros efektas – ilgaamžiškumo metafora, kontrastuojanti su turiniu – gėlės žiedu, o jei dar dirbtinės gėlės... Pirmą kartą juvelyrikos parodoje dalyvaujanti Greta Grendaitė-Vosyliene nustebino, parodžiusi seriją žiedų, tarsi iliustruojančių nuoseklią metodinę žiedo gimimo eigą. Pradžioje – medžio forma, kurią gali pasidaryti dar neturėdamas reikiamos juvelyrikos gamybos įrangos, išdrožti kad ir sėdėdamas po medžiu, tada – žalvario liejinys, sidabro, galiausiai – papuošalas su jau išbaigtu piešiniu, istorija, kaip žiedas tampa dėvimo kūriniu. Eglė Čėjauskaitė-Gintalė atraminio tašku pasirinko fotografiją, taip pat naudodama piešinį, mielas jautriais lazeriu graviruotais vaizdais ant sidabro savaip ją interpretuodama. Kaip gimnastė aukštai iškėlus koją dangaus fone, taip ir ši juvelyrika pretenduoja kilstelėti save kiek nuo žemės. Ir pavyksta.

Dairausi kitų, sugebančių šoktelėti virš kasdienių rūpestių, ar čia, juvelyrų pasaulyje – virš užsakovų, tačiau ieškodama taip mėgstamos Aurelijos Šimkutės apvalainų žmogelių, randu būtent užsakomuosius darbelius. Paprastučiai, nors ir elegantiški, dar sugrąžina jau pačioje parodos pradžioje apėmusį jausmą, kad daugelis eksponuoja tai, ką rado po ranka, o ši paroda įvyksta tik Kristinos Dulevičiūtės ir jai talkinusios kuratorės Brazauskaitės didžiulių pastangų dėka. Specialaus pasiruošimo tokiam rimtam tik kas dvejuose metais vykstančiam renginiui mažoka.

Iš šiuolaikinės autorinės juvelyrikos dažniausiai tikiuosi ir kokių netradicinių medžiagų ar *ready made* objektų panaudojimo, o gal tiesiog norisi tokioje parodoje aptikti senų, gerai žinomų dalykų naujas interpretacijas.

Giedrės Gedaminskienės pakabukai pomanderiai (pranc. *pomme d'ambre* – *ambros obuolys*; tai kvėpalų rutuliukas) – netikėtai smagios istorinių objektų replikos – verčia tiesiog jų norėti. NORIU! – šaukia mano paprasta moteriškoji pusė. „Gal pasitaikys proga nuunuodyti savo uošvę, anytą, kaimyną?“ – ironizuoja kritiškoji dalis. Na, gerai, čia jau mintys iš meksikietiško serialų, tad geriau nuodus pakeisti sausais kvėpalais, kaip ir darydavo nešiojusieji šiuos mielus burbuliukus-dėžutes, ir atsiduoti aistros vilionėms. Čia turėčiau prisipažinti ir savo meilę titano metalui – dauguma papuošalų, darytų su juo, man gražu. Tiesiog gražu, na ir ką? Nejaugi turėčiau apsimesti, kad Audriaus Bagočiaus paprastutis titano žiedas neužburia savo mėlynumu? Svarus, nors ir nieko konceptuales, bet argi tai būtina?

Iš bendro srauto savo kitiškumu, saikinga forma išsiskiria Marijos Dominaitės-Gurevičienės autorinės juvelyrikos kūrinių. Aiškūs geometrinius tūrius autorė pavertė stilingais papuošalais, kažkuo primenančiais modernizmo klasiką.

Dar tokioje parodoje visad smalsauju, kas gi iš juvelyrų kilstelės papuošalą iki didžiosios prabangiosios meistrystės. Randu, žinoma, pirmiausia Sigitą Virpilaitį, kurio kūrinių, na, tiesiog nediskutuojami. Sauliaus Griniaus juvelyrika – labai profesionali, pakabukas-klounas pagamintas iš sidabro su aukso grynuolu intarsijomis. Klouno veidukas ir visa ornamentika suformuota rankiniu graviravimu, o ne lietas, kaip dabar daro daugelis – lazeris greičiau, paprasčiau, ir nereikia pačiam kamuotis. Kaip pastebi parodos rengėja Kristina Dulevičiūtė, ši meno sritis neatsiejama nuo amato įgūdžių. Kuo aukštesnio lygio amatininkystė, tuo didesnė ir subtilesnė raišką gali išgauti juvelyriniame meno kūrinyje. Sauliaus Griniaus juvelyrikoje tai ir yra. Vytauto Matulionio kūrinių deimantai, safyrai, aukštas ir rankinis graviravimas, kas yra tikrai aukštasis pilotas, galėtų irgi pretenduoti į tą *luxury*, tačiau darbeliai atrodo atsitiktiniai, neturintys aiškios idėjos. Gaila deimantų ir safyrų, brangių medžiagų, kurios kitiems mūsų juvelyrams arba per daug kainuoja, arba asocijuojasi su pigumu... Va taip mes suprantame prabangą – matinis sidabras geriausiai atveju su mažyčiu deimantuku, šiek tiek aukso leistina, bet geriau be jo. Matinio sidabro parodoje apstu, gal veikia senas įsitikinimas, kad tai, kas blizga, yra komercija, o menas – jautrus natūralumas? Mes vis dar kuklūs, pilki ir greičiausiai tiesiog šalti, jei nesinori dalyvaujant tokioje parodoje eksponuoti kažką daugiau nei kasdieniai projektėliai...

O laikas eina. Taip sako vienas iš tų nedaugelio šmaikščių kūrinių (reikėtų sakyti – kūrinių, nes meno svarba nepriklauso nuo kūrinio dydžio), bet šis Jurgitos Erminaitės-Šimkuvienės papuošalas toks jautrus, mielas, kad nesulaukysiu, pavadinsiu jį ne laikrodžiu, o laikrodėliu. „Lai eina kas eina“ arba (galima ir taip perskaityti) „Laikas eina“ parašyta jo viduje. Vasara praeina, parodos baigiasi ir lieka tikėtis kitų, nuostabių papuošalų pasidabinusių dar po poros metų. Tačiau laikrodėlis tiksi ir kitą mintį – laikas eina, o moterims (ir ne tik) papuošalų reikia nuolat. Mes visuomet neturime kuo pasipuošti, ar ne?

Gretos Grendaitės-Vosyliene žiedai ir Kornelijos Gerikaitės „Klasikinės lūpos“ – 3 viršelyje

Patinka 29

Dalintis 0

Bendrinti 0

Naujienos

- Fotografijų konkursas „Či įkvepia atrasti“
- Konkursas „Švari kalba – galva“
- Kronika Nr. 3506
- Konkursas Dionizo Poško premijai gauti
- Kur trumpa, ten ir rūksta. Fotoreportažas

KULTŪROS LEIDINIŲ KREIP

Lietuvos Respublikos Prezidi
 Daliai Grybauskaitei
 Lietuvos Respublikos Mir
 Pirmininkui Algirdui Butko
 Lietuvos Respublikos Kultūros
 Šarūnui Biručiu
 Lietuvos Respublikos Seimo
 mokslo ir kultūros komiteto p
 Audronei Pitrienėne
 Spaudos, radijo ir televizijos
 fondo tarybos pirmininkui (Aleksnionui
 Lietuvos kultūros tarybos pii
 Dainai Urbanaviciene
 Lietuvos meno kūrėjų asociacijai
 prezidentui Plia

Literatūra ir menas
 Like 5,131

Literatūra ir menas
 33 mins

Facebook social plugin

FB draugai rekomenduoja

Registracija Create an account
 Prisijungti to si
 your friends recommend.

Fotografijų konkursas „Čiur įkvepia atrasti“ - Kultūros sv „Literatūra ir menas“
 Vienas asmuo tai rekomenduo

Gabrielė Labanauskaitė. Vilk Klementinos juokas (I) - Kultūros svetainė „Literatūra ir menas“
 17 žmonės (-ių) rekomenduoja

Facebook socialinis įskiepis

Rėmėjai